

مورد کاوی شماره (۲)

نمونه گزارش کارشناسی در خصوص ارزش گذاری دارایی‌های نامشهود در رشته کارشناسی کشاورزی و منابع طبیعی (مزرعه عمودی هوشمند - فرضی)

تهیه شده توسط:

مهرداد تاج بخش - کارشناس رسمی دادگستری

مسئول کمیسیون ارزش گذاری انواع دارایی‌های نامشهود شورای عالی کارشناسان رسمی دادگستری

خردادماه ۱۴۰۴

چکیده (معرفی مزرعه هوشمند و شرایط ارزش گذاری)

AeroFarms (ایالات متحده آمریکا)

ویژگی‌ها:

- استفاده از فناوری ایروپونیک برای رشد گیاهان بدون خاک با مصرف ۹۵٪ کمتر آب.
- کنترل کامل شرایط محیطی با بهره‌گیری از هوش مصنوعی و سنسورهای پیشرفته.

- تولید سالانه تا ۲ میلیون پوند سبزیجات برگی در فضای بسته.

مزیت‌های رقابتی و ارزش آفرینی:

- تولید پایدار و بدون استفاده از آفت‌کش‌ها.
- امکان تولید در مناطق شهری و کاهش وابستگی به اقلیم.
- همکاری با برندهای مطرح غذایی.

شرایط ارزش‌گذاری:

- براساس فناوری اختصاصی، داده‌های تولیدشده و برند معتبر.
- استفاده از روش‌های درآمدی و هزینه‌ای.

Freight Farms (ایالات متحده آمریکا)

ویژگی‌ها:

- تبدیل کانتینرهای حمل‌ونقل به مزارع هیدروپونیک با کنترل هوشمند.
- نصب بیش از ۶۰۰ مزرعه در نقاط مختلف جهان.
- توسعه نرم‌افزار Farmhand برای نظارت از راه دور.

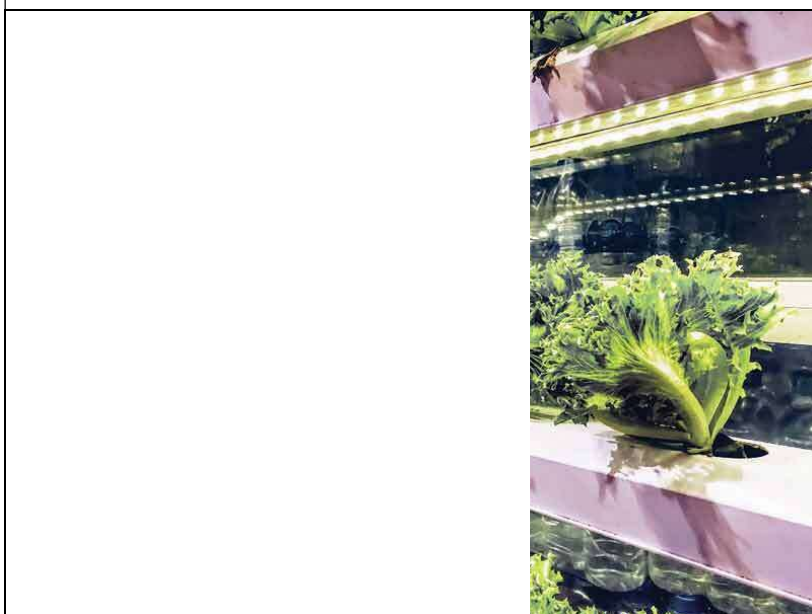
مزیت‌های رقابتی و ارزش‌آفرینی:

- قابلیت جابجایی و نصب سریع.
- صرفه‌جویی در منابع و مصرف انرژی.
- ایجاد فرصت‌های شغلی در جوامع محلی.

شرایط ارزش‌گذاری:

- فناوری قابل حمل، نرم‌افزار مدیریت مزرعه، شبکه مشتریان.
- ارزیابی با روش‌های ترکیبی برای دارایی‌های مشهود و نامشهود.

Stacked Farm (استرالیا)

ویژگی‌ها:

- استفاده از رباتیک و اتوماسیون فرآیند کشت و برداشت.
- تولید سالانه بیش از ۴۰۰ تن برگه‌ها

- بهره‌گیری از انرژی‌های تجدیدپذیر

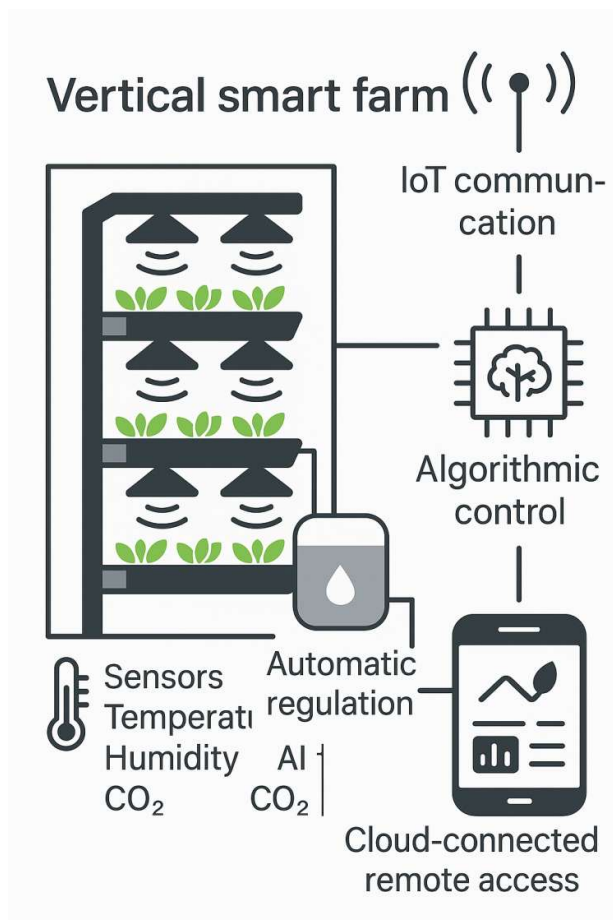
مزیت‌های رقابتی و ارزش‌آفرینی:

- کاهش هزینه‌های نیروی کار
- تولید محصول با کیفیت بالا
- برنامه گسترش به بازارهای

شرایط ارزش‌گذاری:

- فناوری رباتیک، برند معتبر، صرفه‌جویی در هزینه‌ها.
- استفاده از روش‌های درآمدی و هزینه‌ای.

شماتیک طرح موضوع ارزش گذاری (مزرعه عمودی هوشمند)

فهرست مطالب

بخش ۱) معرفی کلی طرح

- نام، سال تأسیس، حوزه تخصصی
- مأموریت پروژه و اهداف کلان
- محل استقرار و مقیاس عملیات

بخش ۲) شرح فناوری و عملیات فنی مزرعه

- نوع کشت: ایروپونیک یا هیدروپونیک
- واحدهای رشد عمودی و کنترل اقلیم
- نورپردازی و تغذیه هوشمند
- سامانه حسگرها و جمع‌آوری داده
- الگوریتم‌های هوش مصنوعی
- اتوماسیون، رباتیک، و نرم‌افزار مدیریت

بخش ۳) اجزای دارایی‌های نامشهود قابل ارزش‌گذاری

- نرم‌افزار مدیریت
- الگوریتم‌های AI
- طراحی صنعتی
- پایگاه داده اختصاصی
- برند تجاری
- دانش فنی (Know-how)

بخش ۴) انتخاب روش‌های ارزش‌گذاری متناسب با دارایی

- نرم‌افزار: هزینه‌ای یا اجرت‌المثل
- برند: بازار مشابه
- داده‌ها: درآمدی یا ترکیبی
- طراحی صنعتی: جایگزینی

بخش ۵) تحلیل چالش‌ها و ملاحظات کارشناسی

- ثبت یا عدم ثبت مالکیت فکری
- تخمین عمر مفید و نرخ تنزیل
- دشواری تفکیک دارایی‌های فیزیکی و نامشهود
- نیاز به اعتبارسنجی داده‌ها

بخش ۶) محاسبات نمونه‌ای و ارائه بازه ارزش

- ارزش تخمینی برای هر دارایی
- برآورد بازه نهایی قابل دفاع
- سناریوهای ریسک‌پذیری

بخش ۷) نظر نهایی کارشناسی رسمی

- ارائه یافته‌ها با ذکر محدودیت‌ها
- پیشنهاد برای ثبت حقوقی، توسعه برند، یا اخذ گواهی

بخش ۱) عنوان و معرفی کلی پروژه مزرعه عمودی هوشمند

عنوان موردکاوی

ارزیابی دارایی‌های نامشهود در مزرعه عمودی هوشمند مبتنی بر اینترنت اشیا و هوش مصنوعی (نام فرضی)

معرفی کلی پروژه

در این موردکاوی، یک مزرعه عمودی فرضی با فناوری‌های نوین کشاورزی بررسی می‌شود که با بهره‌گیری از اینترنت اشیا (IoT)، الگوریتم‌های هوش مصنوعی (AI)، و اتوماسیون رباتیک در حوزه تولید سبزیجات برگی فعالیت دارد.

- نام و مشخصات پروژه

نام پروژه: سبزهوش

سال تأسیس: ۱۴۰۱

محل استقرار: تهران، شهرک تحقیقاتی کشاورزی هوشمند

نوع فعالیت: طراحی و بهره‌برداری از سامانه‌های کشت هوشمند عمودی در محیط ایزوله

- مأموریت و چشم‌انداز

مأموریت پروژه سبزهوش، ایجاد الگوی نوین تولید کشاورزی مبتنی بر داده، مستقل از شرایط اقلیمی، و با بهره‌گیری حداکثری از فناوری‌های هوشمند در فضاهای محدود شهری است.

- مقیاس عملکرد و ظرفیت تولید

در حال حاضر پروژه با ظرفیت عملیاتی ۲۵ رک فعال در هر واحد مزرعه، سالانه قابلیت تولید بیش از ۴۵۰ تن سبزیجات تازه را دارد.

- تیم متخصص و دانش فنی

پروژه متشکل از یک تیم بین‌رشته‌ای شامل متخصصان کشاورزی دقیق، مهندسی نرم‌افزار، طراحی صنعتی و علوم داده است.

- وضعیت حقوقی و مالکیت فکری

در حال حاضر، برند "سبزهوش" ثبت شده و در حال طی مراحل ثبت اختراع برای سامانه‌های هوشمند کنترل نور و تغذیه در سیستم هیدروپونیک خود است.

بخش ۲) شرح فناوری و عملیات فنی مزرعه عمودی هوشمند

شرح فناوری و عملیات فنی مزرعه

در این بخش، ساختار عملیاتی، فناوری‌های مورد استفاده، اجزای فنی و فرآیندهای کنترل در مزرعه عمودی هوشمند تشریح می‌گردد. این مزرعه با هدف تولید پایدار و هوشمند سبزیجات تازه، مبتنی بر فناوری‌های اینترنت اشیا، هوش مصنوعی و سیستم‌های کنترل محیطی طراحی شده است.

- نوع کشت: ایروپونیک و هیدروپونیک

مزرعه از سیستم هیدروپونیک به‌عنوان روش پایه کشت بهره می‌برد که در آن ریشه گیاهان در محلول غذایی معلق نگه داشته می‌شوند. در برخی واحدهای تحقیقاتی، سیستم ایروپونیک نیز استفاده شده که در آن مواد غذایی به‌صورت مه روی ریشه‌ها پاشیده می‌شود.

- واحدهای رشد عمودی و کنترل اقلیم
رگ‌های رشد عمودی در چند طبقه طراحی شده‌اند که در هر طبقه امکان کشت مستقل وجود دارد. هر طبقه دارای سامانه کنترل دما، رطوبت، جریان هوا و دی‌اکسید کربن به صورت مجزا می‌باشد.
- نورپردازی هوشمند
سیستم روشنایی مبتنی بر LED های Full-Spectrum با قابلیت تنظیم شدت، مدت و طول موج بر اساس نیاز نوری هر گیاه طراحی شده است. الگوریتم کنترل روشنایی با توجه به مرحله رشد و شرایط محیطی تنظیم می‌شود.
- سامانه حسگرها و جمع‌آوری داده
در تمام طبقات از سنسورهای دما، رطوبت، نور، EC، pH و سطح مواد غذایی استفاده شده است. داده‌ها به صورت زنده به مرکز کنترل ارسال شده و در پایگاه داده ذخیره می‌شوند.
- الگوریتم‌های هوش مصنوعی
الگوریتم‌های یادگیری ماشین (Machine Learning) برای پیش‌بینی نیاز نوری، آبیاری، رشد زیستی و تشخیص بیماری‌ها به کار گرفته شده‌اند. این الگوریتم‌ها داده‌های تاریخی و جاری را تحلیل و تصمیم‌گیری را خودکار می‌نمایند.
- اتوماسیون، رباتیک و سیستم‌های کنترلی
واحد برداشت اتوماتیک با استفاده از بازوی رباتیک، سنسورهای تصویری و مکانیزم‌های دقیق، محصولات را بدون آسیب دیدگی برداشت می‌کند. تمام عملیات کاشت، تغذیه و برداشت از طریق کنترل مرکزی و اپلیکیشن موبایل قابل مدیریت است.
- نرم‌افزار مدیریت مزرعه
سامانه نرم‌افزاری اختصاصی "سبز هوش پنل" دارای رابط کاربری تحت وب و موبایل بوده و امکاناتی از قبیل مشاهده لحظه‌ای وضعیت رشد، نمودارهای تغذیه، هشدارهای هوشمند و تنظیمات شخصی‌سازی شده را فراهم می‌سازد.
- بخش (۳) اجزای دارایی‌های نامشهود قابل ارزش‌گذاری
اجزای دارایی‌های نامشهود قابل ارزش‌گذاری
در این بخش، کلیه دارایی‌های نامشهود قابل شناسایی در مزرعه عمودی هوشمند با هدف ارزیابی رسمی و کارشناسی معرفی و تحلیل می‌شوند. هر دارایی به صورت مستقل از منظر ویژگی، قابلیت ارزش‌گذاری، و کاربرد در فرآیند تولید و توسعه مورد بررسی قرار می‌گیرد.
- نرم‌افزار مدیریت هوشمند مزرعه
این نرم‌افزار تحت عنوان "سبز هوش پنل" شامل بخش‌های مانیتورینگ، تنظیمات خودکار اقلیم، هشدارهای لحظه‌ای و پایگاه داده رشد گیاه است. نرم‌افزار قابلیت توسعه دارد و به صورت SaaS قابل تجاری‌سازی است.
- الگوریتم‌های هوش مصنوعی اختصاصی
شامل الگوریتم‌های پیش‌بینی رشد، تنظیم نور، تشخیص بیماری، و تحلیل مصرف منابع که به صورت اختصاصی برای این سامانه توسعه یافته‌اند. این الگوریتم‌ها مبتنی بر یادگیری ماشین و یادگیری تقویتی هستند.

- طراحی صنعتی سازه و تجهیزات
- طراحی ماژولار، مقاوم و قابل نصب در محیط‌های محدود شهری. شامل رک‌ها، نورپردازی، سیستم تهویه و تغذیه که با رویکرد بهینه‌سازی مصرف و سهولت نگهداری طراحی شده‌اند.
- پایگاه داده زیستی و محیطی
- این پایگاه شامل داده‌های انباشته‌شده از صدها چرخه رشد برای گونه‌های مختلف گیاهان است و می‌تواند در پروژه‌های مشابه یا فروش لایسنس مورد استفاده قرار گیرد.
- برند تجاری و نام اختصاصی
- نام "سبز هوش" با لوگوی ثبت‌شده، سابقه حضور در نمایشگاه‌ها و شناخته‌شدن در بازار کشاورزی هوشمند، یکی از دارایی‌های مهم نامشهود برند محسوب می‌شود.
- دانش فنی (Know-how)
- مستندات فنی راه‌اندازی، بهره‌برداری، تنظیم الگوریتم‌ها، و آموزش اپراتورها که در قالب دستورالعمل‌ها و فایل‌های داخلی تدوین شده‌اند و قابلیت انتقال فناوری دارند.
- بخش (۴) انتخاب روش‌های ارزش‌گذاری متناسب با دارایی‌ها
- انتخاب روش‌های ارزش‌گذاری متناسب با دارایی
- در این بخش، برای هر یک از دارایی‌های نامشهود شناسایی‌شده در مزرعه عمودی هوشمند، روش مناسب ارزش‌گذاری معرفی و توجیه می‌گردد. معیارهای انتخاب روش شامل: نوع دارایی، مرحله بلوغ فناوری، قابلیت درآمدزایی، وجود داده‌های بازار و قابلیت جایگزینی است.
- نرم‌افزار مدیریت مزرعه: روش اجرت‌المثل یا درآمدی
- با توجه به امکان لایسنس‌دهی نرم‌افزار "سبز هوش پنل" به سایر پروژه‌ها، استفاده از روش اجرت‌المثل (Relief from Royalty) مناسب است. نرخ اجاره نرم‌افزارهای مشابه بین ۳ تا ۷ درصد درآمد است.
- الگوریتم‌های هوش مصنوعی: روش هزینه‌ای (توسعه)
- این الگوریتم‌ها به صورت اختصاصی توسعه یافته‌اند و امکان مقایسه بازار مستقیم ندارند. لذا روش هزینه توسعه (Development Cost Approach) برای برآورد ارزش پیشنهاد می‌شود.
- طراحی صنعتی تجهیزات: روش هزینه جایگزینی
- با توجه به طراحی بومی، روش هزینه جایگزینی (Replacement Cost) برای برآورد هزینه طراحی مجدد و توسعه مهندسی مناسب است.
- پایگاه داده زیستی: روش درآمدی یا ترکیبی
- با فرض قابلیت فروش دسترسی به پایگاه داده یا تجاری‌سازی آن، روش درآمدی مبتنی بر جریان درآمد آتی یا ترکیبی امتیازدهی (Scoring) مناسب است.
- برند تجاری: روش بازار (مقایسه‌ای)
- برای برند ثبت‌شده "سبز هوش"، استفاده از روش مقایسه‌ای بازار (Market-based) با برندهای مشابه در حوزه فناوری کشاورزی توصیه می‌شود.
- دانش فنی: (Know-how) روش هزینه‌ای یا امتیازدهی
- برای مستندات فنی و دستورالعمل‌ها، روش هزینه‌ای (یا روش امتیازدهی (Scoring Method) بسته به سطح انتقال‌پذیری مناسب است.

بخش ۵) تحلیل چالش‌ها و ملاحظات کارشناسی

تحلیل چالش‌ها و ملاحظات کارشناسی

در فرآیند ارزیابی داریی‌های نامشهود در پروژه مزرعه عمودی هوشمند، کارشناسان رسمی با مجموعه‌ای از چالش‌های فنی، حقوقی و مالی روبه‌رو هستند. در این فصل، به تفکیک، این چالش‌ها و الزامات تحلیل می‌شوند تا در تنظیم گزارش‌های رسمی، دقت و صحت ارزیابی ارتقا یابد.

- چالش‌های ثبت حقوق مالکیت فکری

برخی داریی‌ها مانند الگوریتم‌ها یا پایگاه داده هنوز ثبت رسمی نشده‌اند. نبود ثبت مالکیت فکری می‌تواند اثربخشی استنادی در داوری یا دعاوی را کاهش داده و دامنه دفاع از ارزش را محدود سازد.

- عدم شفافیت در تفکیک داریی‌ها

در بسیاری از موارد، اجزای داریی‌های فیزیکی (سخت‌افزار) و نامشهود (الگوریتم، نرم‌افزار، طراحی) به‌صورت تلفیقی عمل می‌کنند. لذا تعیین سهم ارزش هر بخش برای تفکیک در ترازنامه یا قرارداد انتقال، دشوار است.

- برآورد عمر مفید و نرخ تنزیل

برای روش‌های درآمدی، تخمین عمر مفید داریی و نرخ تنزیل دقیق اهمیت بالایی دارد. با توجه به نوظهور بودن فناوری، انتخاب نرخ تنزیل مناسب نیازمند تحلیل حساسیت و استفاده از سناریوهای جایگزین است.

- محدودیت داده‌های بازار مقایسه‌ای

برای برخی داریی‌ها (مانند برند در حوزه کشاورزی هوشمند یا داده‌های زیستی)، اطلاعات قابل مقایسه در بازار ایران بسیار محدود است و استفاده از منابع بین‌المللی یا روش‌های امتیازدهی توصیه می‌شود.

- نیاز به مستندسازی دقیق و شفاف

برای افزایش استنادپذیری گزارش ارزیابی، مستندسازی فرایند توسعه نرم‌افزار، مراحل تست الگوریتم‌ها و فرآیند گردآوری داده‌ها ضروری است. نبود مستندات می‌تواند منجر به کاهش اعتبار گزارش کارشناسی گردد.

بخش ۶) محاسبات نمونه‌ای و ارائه بازه ارزش

محاسبات نمونه‌ای و ارائه بازه ارزش

در این بخش، بر اساس اطلاعات فرضی و ساختار داریی‌های شناسایی‌شده، برآوردهایی برای ارزش هر بخش از داریی‌های نامشهود ارائه می‌گردد. این محاسبات می‌توانند به‌عنوان مبنای اولیه در تنظیم گزارش‌های رسمی ارزیابی و تحلیل حساسیت استفاده شوند.

- مفروضات پایه و دامنه ارزیابی

- داده‌های زیر برای انجام محاسبات فرضی در نظر گرفته شده‌اند:

- درآمد پیش‌بینی‌شده سالانه: ۲۰ میلیارد ریال

- نرخ اجرت‌المثل نرم‌افزار: ۵٪

- نرخ تنزیل: ۱۸٪

- عمر مفید داریی‌ها: ۵ سال برای نرم‌افزار و الگوریتم‌ها، ۷ سال برای برند

- هزینه جایگزینی طراحی صنعتی: ۲ میلیارد ریال

- محاسبه ارزش نرم افزار با روش اجرت المثل

$$\text{ارزش سالانه اجرت المثل} = 20.000.000.000 \times 5\% = 1.000.000.000 \text{ ریال}$$

$$\text{ارزش فعلی (۵ سال، نرخ تنزیل ۱۸\%)} \approx 3.210.000.000 \text{ ریال}$$
 - محاسبه ارزش الگوریتمها با روش هزینه ای

$$\text{برآورد هزینه توسعه و تست الگوریتمها} = 2.500.000.000 \text{ ریال}$$

$$\text{ارزش جایگزینی پیشنهادی} = 2.500.000.000 \text{ ریال (با ضریب صحت ۹۰\%)}$$
 - محاسبه ارزش برند با روش بازار و عمر مفید

$$\text{در صورت مقایسه با برندهای مشابه، ارزش نسبی برند} = 700.000.000 \text{ ریال}$$

$$\text{ارزش فعلی برای ۷ سال} \approx 3.250.000.000 \text{ ریال}$$
 - محاسبه ارزش پایگاه داده و دانش فنی

$$\text{پایگاه داده‌ها: پیش‌بینی فروش دسترسی به داده‌ها} = 400.000.000 \text{ ریال سالانه} \times 5 \text{ سال} = 2.000.000.000 \text{ ریال (با ضریب موفقیت ۶۰\%)} \approx 1.200.000.000 \text{ ریال}$$

$$\text{دانش فنی: هزینه تولید و تدوین} = 600.000.000 \text{ ریال}$$
 - بازه ارزش کل و تحلیل سناریویی

$$\text{جمع کل ارزش دارایی‌ها:}$$
 - نرم افزار: ۳.۲۱۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
 - الگوریتمها: ۲.۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
 - برند: ۳.۲۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
 - پایگاه داده: ۱.۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
 - طراحی صنعتی: ۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
 - دانش فنی: ۶۰۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
 - جمع کل تخمینی: ۱۲.۷۶۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
$$\text{با اعمال سناریوهای ریسک: (۱۵\% \pm),}$$
 - حد پایین: ۱۰.۸۵۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
 - حد بالا: ۱۴.۶۷۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال
- بخش هفتم: نظر نهایی کارشناسی رسمی**
نظر نهایی کارشناسی رسمی
- در این بخش، بر اساس تحلیل‌های فنی، محاسبات انجام شده، و شناسایی دارایی‌های نامشهود، جمع‌بندی نهایی جهت ارائه به مراجع ذیصلاح یا تهیه گزارش رسمی کارشناسی ارائه می‌شود.
- جمع‌بندی یافته‌های ارزیابی
- پروژه مزرعه عمودی هوشمند دارای مجموعه‌ای از دارایی‌های نامشهود با قابلیت خلق ارزش اقتصادی و فناوری است. شش دسته اصلی دارایی شامل نرم افزار، الگوریتمها، طراحی صنعتی، پایگاه داده، برند و دانش فنی، به روش‌های متناسب و قابل دفاع مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند.

- نتیجه نهایی ارزش گذاری با استناد به محاسبات انجام شده، ارزش کل دارایی‌های نامشهود پروژه در بازه‌ای بین ۱۰.۸۵۰.۰۰۰.۰۰۰ تا ۱۴.۶۷۰.۰۰۰.۰۰۰ ریال برآورد می‌شود. این بازه با در نظر گرفتن سناریوهای ریسک و ضریب اطمینان در روش‌های مختلف ارزش گذاری تعیین شده است.
- محاسبات و برآوردهای با توجه به اطلاعات و مستندات ارائه شده توسط متقاضی تا تاریخ تهیه و ارائه نظریه کارشناسی و مبتنی بر اصول و روش‌های استاندارد و عرف کارشناسی در رشته کشاورزی و منابع طبیعی و صلاحیت ارزش گذاری دارایی‌های نامشهود و بنا به تشخیص و بررسی انجام گرفته توسط کارشناس رسمی صورت گرفته است.
- مسئولیت صحت و اعتبار اطلاعات و مستندات برعهده ارائه کننده آن‌ها (متقاضی کارشناسی) می‌باشد.
- متقاضی کارشناسی اقرار نموده که اطلاعات، مستندات و شرایط کسب و کار موضوع درخواست کارشناسی را با افشای کلیه ملاحظات و نکات موثر در بررسی و ارائه نظریه کارشناسی در اختیار کارشناس رسمی دادگستری قرار داده است.
- در این نظریه کارشناسی بررسی و تشخیص طول عمر مفید و استهلاک‌پذیر / ناپذیر بودن دارایی‌های نامشهود موضوع ارزش گذاری برعهده کارشناس رسمی دادگستری بوده است.
- نکات حقوقی و توصیه‌های کارشناسی
 - (۱) ثبت مالکیت فکری برای الگوریتم‌ها و پایگاه داده جهت افزایش استنادپذیری حقوقی توصیه می‌شود.
 - (۲) مستندسازی دقیق کلیه مراحل توسعه، آزمون، بهره‌برداری و پشتیبانی نرم‌افزار و سیستم‌های فنی، در ارتقاء دقت ارزیابی مؤثر است.
 - (۳) توصیه می‌شود در قراردادهای انتقال فناوری یا مشارکت تجاری، تفکیک دقیق بین دارایی‌های مشهود و نامشهود درج گردد.
 - (۴) در صورت ارائه گزارش به مراجع قضایی یا حسابرسی، لازم است فرضیات و محدودیت‌های اعمال شده به صورت شفاف در ابتدای گزارش ذکر گردد.
- قابلیت دفاع و پذیرش گزارش در مراجع رسمی ساختار گزارش مبتنی بر استانداردهای بین‌المللی و روش‌های پذیرفته شده ارزش گذاری IP تدوین شده و قابلیت استفاده در:
 - مراجع قضایی (داوری، دعاوی انتقال یا مالکیت فکری)
 - سازمان امور مالیاتی (در ارزش گذاری دارایی برای ثبت یا انتقال)
 - سرمایه‌گذاران خطرپذیر و صندوق‌های نوآوری
 - سقرا دادهای انتقال فناوری یا ثبت در ترازنامه